

(BI TRÍ SONG TOÀN) ĐỆ TỬ QUY – TẬP 26

THÁI LỄ HỨC

(BI TRÍ SONG TOÀN)

ĐỆ TỬ QUY

Lão pháp sư Tịnh Không giám định

Thầy giáo Thái Lễ Hức chủ giảng

Ngày 6 tháng 3 năm 2005 đến ngày 13 tháng 3 năm 2005

Tại Tịnh Tông Học Viện Australia

ĐỆ TỬ QUY VÀ VIỆC TU HỌC PHẬT PHÁP

Tập 26

Sư phụ thượng nhân tôn kính, chư vị pháp sư, chư vị đồng tu tôn kính, A Di Đà Phật! Hôm qua chúng ta nhắc đến, giá trị quan của người làm cha làm mẹ sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến thế hệ sau. Sự thành công mà người bây giờ truy cầu rốt cuộc là gì? Nếu như chúng ta đi đến nhà sách mà xem, những quyển sách best seller trong đó đều là viết về những nội dung như thế nào? Đa phần có thể đều là làm sao kiếm được món tiền 100 vạn trong cuộc đời, đều là nhắc đến làm sao để mau chóng giàu có. Trong đầu óc của con người mục tiêu nào là quan trọng nhất? Tiền! Khi họ đang truy cầu một cuộc đời như vậy, thì sẽ đi đến kết quả như thế nào? Cho nên chúng ta đối với sự thành công thật sự trong cuộc đời, không thể không nhận thức sâu

sắc. Có một câu nói nhắc đến, nỗ lực có kết quả, nhưng nỗ lực chưa chắc sẽ có kết quả tốt, nếu như cuộc đời quý vị lấy bỏ sai lầm, có thể một đời nỗ lực đến sau cùng quý vị chỉ ôm hận suốt đời. Ở đại lục Trung Quốc 20 năm nay, có 1200 nhà doanh nghiệp lớn tự sát tử vong. Các vị đồng tu, 1200 nhà doanh nghiệp lớn, nhỏ thì không tính. Xin hỏi tại sao họ đã có được một sự thành tựu mà người bình thường cảm thấy rất hâm mộ như vậy, nhưng sau cùng họ vẫn bước vào con đường cùng? Nhưng lại có rất nhiều người vẫn đang tiếp tục đi theo con đường này của họ, đó chẳng phải thiêu thân lao vào lửa sao? Cho nên chúng ta cho thế hệ sau một giá trị quan đúng đắn là điều qua cùng quan trọng.

Nhiều nhà doanh nghiệp tự sát như vậy là kết quả, quý vị đồng tu, nguyên nhân nằm ở đâu? Điều này cũng có thể do bản thân chúng ta thường hay quan sát những nhân vật thành công này trong xã hội, hoặc là bên cạnh quý vị cũng có một số chủ doanh nghiệp, quý vị từ từ quan sát sẽ có thể tìm được nguyên nhân. Tôi cũng đã từng tiếp xúc với một số nhà doanh nghiệp, khi họ có cơ duyên nghe được chánh pháp, trong tâm họ vô cùng vui sướng, họ nói với tôi, những nhà doanh nghiệp này, những người rất có tiền nghèo đến nỗi chỉ còn tiền mà thôi. Nhà doanh nghiệp có 4 tình trạng, loại thứ nhất là lao tâm lao lực. Máy chục năm rất phấn đấu làm việc, ngày nối tiếp đêm, động lực của họ nằm ở đâu? Ở danh ở lợi. Kết quả đến khoảng 40 tuổi cũng đã kiếm được rất nhiều tiền, bỗng nhiên có một ngày đi kiểm

tra sức khỏe nói là “Tiên sinh, ông bị ung thư gan, ông chỉ còn thọ mạng 3 tháng nữa thôi”. Lúc đó họ sẽ cảm thấy sét đánh ngang tai, nằm trên giường bệnh rất khổ sở, bởi vì tất cả của cải của họ có đem theo được không? Không đem theo được! Những của cải này sẽ rơi vào trong tay của ai? Họ nằm ở đó nghĩ “Vợ của mình vẫn còn trẻ trung xinh đẹp, cô ấy lại gả cho người khác, vậy số tiền này của mình chẳng phải đều rơi vào trong túi của người đàn ông đó rồi sao?”. Càng nghĩ càng không cam tâm, vốn dĩ còn có thể sống được 3 tháng, sau đó thì sao? Một kết cuộc như vậy thì rất oan uổng, khiến cả sức khỏe đều bị suy sụp. Thật ra những nhà doanh nghiệp như vậy, tình hình gia đình, giáo dục con cái nhất định cũng không cách nào làm tốt, cho dù họ thật sự kiếm được rất nhiều tiền, con cháu hư hỏng chỉ cần xuất hiện rồi, cũng sẽ tan tành mây khói.

Tình hình thứ hai là leng keng vào ngục. Trong quá trình kiếm tiền thì bí quá làm liều, tới sau cùng để lộ chân tướng, sự việc phơi bày, liền bị nhốt lại. Tôi còn nhớ lần này trên đường từ Trung Quốc bay đến Hồng Kong, nhìn thấy 1 bài báo cáo, người giàu nhất nước Nga, người có tiền nhất, đã bị bắt giam. Cho nên trên con đường đời có rất nhiều cám dỗ, nếu như không có đạo đức và định lực thật sự, sớm muộn gì cũng lầm đường lạc lối, cũng sẽ suy bại. Khi những nhà doanh nghiệp này vẫn chưa bị đưa vào tù bắt giam lại, có thể bạn bè người thân của họ đều tán thán xuýt xoa về họ, ngay cả cha mẹ của họ có thể cũng dương dương tự đắc. Cho nên

đôi mắt của người làm cha mẹ thật sự phải sáng suốt, phải có trí huệ, không thể truy cầu những thứ huyền hoặc này, đến sau cùng sẽ rước vào một thân tội nghiệp.

Những năm cuối thời Hán, Đông Trác đã có được quyền lực rất lớn, đã đem quyền lực ra làm rất nhiều việc xấu, khiến dân chúng lầm than. Sau đó Đông Trác bị bắt giam, bị xử diệt tộc, ngay cả người mẹ hơn 90 tuổi của ông ta cũng phải cùng chung đưa đến pháp trường. Khi gặp phải kết quả như vậy, cuộc đời sẽ vô cùng bi ai. Chúng tôi cũng đã từng gặp trường bối, sau khi về hưu có được một cuộc sống kinh tế rất ổn định, sau đó bởi vì tham vọng của con cái rất lớn, đã mượn 1 món tiền lớn, kết quả làm ăn thất bại, các cụ ngoài việc tất cả tiền của đều trôi theo dòng nước ra, còn phải cố định một thời gian lên toàn án để xử lý vấn đề tài vụ của con mình. Nếu như là như vậy, ngoài việc hủy hoại cuộc đời của mình, còn liên lụy đến cha mẹ, liên lụy đến bạn bè người thân.

Tình hình thứ 3 là, quả thật sự nghiệp xây dựng được rồi còn tích lũy được 1 số tài sản, nhưng sức khỏe đã suy sụp, có thể ba bốn chục tuổi đã bắt đầu biến thành cái bình thuốc. Tình hình như vậy có nhiều không? Khi một người đã đánh mất sức khỏe, thì có cuộc sống tự tại nữa không? Không thể nào! Tất cả quảng cáo cũng nói, nếu như 1 người có lá gan tốt, cuộc sống sẽ đầy sắc màu; 1 người có lá gan không tốt, sức khỏe không tốt, cuộc đời chỉ còn màu đen trắng. Khi tôi còn ở Hải Khẩu, lúc đó ở trước mặt có

con đường ẩm thực, chuyên bán thức ăn. Có thức ăn khắp nơi trong nước, có thức ăn Hồ Nam, có thức ăn Giang Tây, có thức ăn Tân Cương, có rất nhiều tiệm ăn khác nhau, mỗi ngày đều đông đúc tấp nập. Các vị đồng tu, ngày nay nếu như 1 tuần lễ để quý vị ăn 5 ngày những thức ăn như vậy, quý vị sẽ thế nào? Có thể ăn đến ngày thứ 3 sẽ không còn muốn ăn gì nữa, sẽ sắp muốn nôn ra. Tôi đã có kinh nghiệm này, thông thường trước tết sẽ nhận được rất nhiều thiệp mời, bởi vì lứa tuổi này của chúng tôi mọi người đều là đã đến giai đoạn phải kết hôn rồi, thông thường khoảng thời gian đó rất có thể sẽ nhận được 8 tấm, 10 tấm thiệp mời, đều rất sát nhau. Nhớ lại có 1 lần trong 1 tuần lễ đã đi ăn cả mấy bữa đại tiệc, ăn đến sau cùng thật sự rất không dễ chịu. Cho nên đối với việc ăn uống phải nên thanh đạm, đơn giản, mới có thể sống nhẹ nhàng vui vẻ.

Tục ngữ cũng nói “gia tài hàng vạn, ngày ăn 3 bữa”, nếu như ngày ăn 5 bữa có tốt không? Ngược lại sẽ thái quá, sức khỏe đều tổn hại do ăn uống, bây giờ rất nhiều bệnh đều là do ăn mà ra, cho nên gia tài hàng vạn cũng ngày ăn 3 bữa. “Nhà rộng ngàn gian”, quý vị mua rất nhiều nhà cửa, mỗi ngày quý vị ngủ bao nhiêu? Đêm cũng chỉ ngủ giường 2 mét. Cho nên nhu cầu vật chất là rất thấp, không cần phải tiêu hao phần lớn thời gian của chúng ta để truy cầu, phải nên truy cầu cuộc đời chân thật, cuộc đời vui vẻ. Chư vị đồng tu, thế nào là cuộc đời chân thật? Vạn vật đem không được, chỉ có nghiệp theo thân. Vạn vật đem không được, truy cầu những thứ chắc

chấn đem theo không được đó có phải là chân thật không? Căn bản tới lúc đó sẽ bận một trận oan uổng. Nhưng thân mạng có hạn, huệ mạng vô cùng, thứ chúng ta duy nhất đem theo được chính là trí huệ, trí huệ mới là sanh mạng chân chính, và có trí huệ chân thật thì sẽ pháp hỉ sung mãn; pháp hỉ này, niềm vui này là từ trong mà phát ra ngoài, đó là niềm vui thật sự. Người bây giờ đều là muốn truy cầu niềm vui từ ngoài vào trong, cũng giống như chích thuốc tê vậy, chích 1 chút cảm thấy không đau khổ nữa, không đau khổ nữa gọi là vui, nhưng một lúc sau họ lại tiếp tục nóng nẩy, tiếp tục trống trải, thì sẽ rất đau khổ.

3 tình hình phía trước của các nhà doanh nghiệp không phải điều chúng ta muốn truy cầu. Tình hình thứ tư chính là có thể sắp xếp toàn diện đối với cuộc đời, viên mãn toàn diện, không chỉ là sự nghiệp, còn có gia nghiệp, còn có đạo nghiệp, thậm chí là thường xuyên làm công tác phục vụ xã hội. Cho nên chú Lư đã nói với con của chú rằng “Con muốn đi học cao bao nhiêu cha cũng sẽ ủng hộ con, nhưng mà những thứ quan trọng nhất mà cha để lại cho con chính là nhân cách đúng đắn của con, và cả học thức của con, những thứ khác sẽ không để lại cho con 1 cái gì hết, 1 xu tiền cũng không cho con”. Chư vị đồng tu, như vậy có tốt không? Khi quý vị nói với con mình như vậy, tâm của con trẻ sẽ nghĩ thế nào? Có trách quý vị không? Thật ra chúng ta phải hiểu rằng, tâm của con trẻ vô cùng trong sáng, khi cha mẹ từ nhỏ đã làm ra những thái độ phục vụ xã hội, con trẻ từ nhỏ đã

cảm thấy rất tôn kính cha mẹ. Khi quý vị nói với em, những số tiền này chúng ta lấy từ xã hội phải dùng cho xã hội, phải đem chúng ra để thành lập một số tổ chức công ích. Khi nói những lời như vậy, các em sẽ khâm phục từ tận đáy lòng đối với cha mẹ mình.

Chú Lư đã từng nhắc đến rằng, chú nói “Cuộc sống phải tự mình nắm lấy, nếu không sẽ xuất hiện việc người trong giang hồ thân mình khó giữ, đó là bởi vì chính mình không có nguyên tắc, không biết từ chối”. Khi quý vị rất có nguyên tắc, tất cả những đồng nghiệp làm ăn này của quý vị sẽ thuận theo nguyên tắc của quý vị. Chú Lư đã nhắc đến, chú kiên trì chủ nhật hàng tuần đều không tiếp khách, buổi trưa nhất định phải ăn cơm chung với người trong gia đình, cuộc sống gia đình như vậy của chú mới có thể vững chắc, sẽ thường xuyên có cơ hội câu thông với người nhà, có cơ hội dẫn dắt giáo dục con trẻ.

Các vị đồng tu, bây giờ chúng ta nhìn thấy trên thị trường nhắc đến IQ rất quan trọng, EQ rất quan trọng, bây giờ còn có HQ rất quan trọng, CQ rất quan trọng, PQ rất quan trọng, không biết sau này sẽ còn xuất hiện bao nhiêu Q nữa tôi cũng không biết. Chư vị đồng tu, sách vở của phương Tây là đem những thứ đơn giản nói thành rất đa dạng hóa, như vậy họ có thể kiếm được nhuận bút. Nhưng thánh triết nhân của Trung Quốc nói đạo lý đều là đem tất cả những thứ phức tạp chỉnh lý thành những cương lĩnh vô cùng đơn giản. Chư vị đồng tu, 1 câu nói của Đức Phật đã đem thực tướng

các pháp nói ra hết rồi, “vạn pháp nhân duyên sanh”, có 1 pháp nào tách khỏi câu nói này không? Đức Phật lại nói “thân khẩu ý tam nghiệp”, tất cả khỏi tâm động niệm, ngôn ngữ tạo tác có tách khỏi 3 điều này không? Điều không có. Cho nên ai biết quy nạp nhất? Đức Phật, thánh triết nhân biết quy nạp nhất. Kết quả phương pháp quy nạp này ai phát minh ra? Người phương Tây phát hiện ra, nói đây là điều tôi phát minh. Thánh triết nhân Trung Quốc và cả đức Phật, mấy ngàn năm trước sớm đã đem nó ra dùng một cách vô cùng triệt để, nhưng họ lại không cho rằng đây là công lao của mình, bởi vì những thánh nhân này đều vô cùng khiêm tốn.

Chúng ta cùng xem thử thế nào là IQ? Thế nào là EQ? Chúng ta nêu 2 cái là được rồi. Thế nào là IQ? Họ gọi là chỉ số thông minh. Thế nào là EQ? Là chỉ số cảm xúc, chỉ số tình cảm, chúng ta gọi là tình cảm được rồi. IQ và EQ cái nào quan trọng hơn? Lý trí và tình cảm cái nào quan trọng hơn? Chư vị đồng tu, chúng ta xem những sách như vậy quá nhiều rồi, Phật pháp đều không khế nhập được, bởi vì Phật pháp là pháp bất nhị. Chúng ta xem thử, cha mẹ có tình cảm phong phú thì có lý trí không? Nếu như họ tình cảm phong phú, không có lý trí, họ sẽ dạy con cái rất lung tung bát nháo. Và tình cảm đó của họ là tình cảm chân thật sao? Không phải tình cảm chân thật, tình cảm chân thật nhất định sẽ đứng ở lập trường của đối phương mà suy nghĩ. Tại sao phụ huynh lại dạy dỗ con em mình lung tung hỗn loạn? Bởi vì họ thương con mà thành hại con, và tình thương này là dùng sự

thương ghét của họ, sự ưa thích của họ, họ cảm thấy như vậy mình khá là thích, mình sẽ làm như vậy, họ cảm thấy tôi thích gấp thức ăn cho con trai mình ăn trước, quý vị không quản được; tôi thích là con tôi muốn bao nhiêu tiền, tôi liền lao vào cho nó, quý vị cũng không quản được. Cho nên họ nói họ rất thương con cái, nhưng tình thương đó của họ không phải tình cảm thật, mà là dục vọng, không thể nói đó là tình cảm thật.

Những người chân tình nhất định phải có lý trí thật, đây mới là sự đúng đắn. Phật pháp nói phải “bi trí song toàn”, bi và trí là một chứ không phải hai, trong chân tánh có đầy đủ từ bi, đầy đủ trí huệ. Chúng ta từ 1 điểm này đã có thể hiểu được, căn bản không cần phải đi phân biệt nó, chỉ cần chúng ta lúc nào cũng nghĩ cho đối phương, suy nghĩ thay cho lợi ích của đối phương, vậy thì khi quý vị làm việc, đồng thời sẽ có đủ lý trí, cũng có đủ chân tình, chân tâm. Cho nên rất nhiều người nói, người này khá là lý trí, hễ làm việc là rất đúng quy củ. Có thể khi đang làm việc ngay cả sự phàn nàn của vợ họ đối với họ cũng rất nhiều, cuộc đời như vậy sẽ không được viên mãn. Có một số người lý trí nhìn có vẻ làm việc cũng rất nỗ lực, trên thực tế trong bản chất của họ là muốn thành tựu danh văn lợi dưỡng của mình mà thôi, chứ không phải thật sự có thể chăm sóc tất cả bạn bè người thân xung quanh, thậm chí là nhu cầu của nhân viên. Nếu như họ có xuất phát điểm như vậy, đến sau cùng sự nghiệp của họ cuối cùng cũng phải bị suy bại. Cho nên chúng ta lập thân xử sự phải nên thời thời khởi lên lý trí,

khởi lên sự từ bi, bi trí song toàn, như vậy mới đúng đắn.

Khi truy cầu những vật chất bên ngoài này, cuộc đời sẽ là một cơn huyễn hoặc, khả năng phán đoán như vậy, vào thời xưa cũng có rất nhiều câu chuyện đã thể hiện ra. Trước khi Lão Tử ra khỏi thất, có một quan viên đã chạy đến hỏi ngài rằng “Lão Tử, tôi muốn thỉnh giáo ngài 1 vấn đề, tôi có 2 đứa con trai, đứa lớn khá là thật thà, đứa nhỏ khá là thông minh, sau khi tôi già rồi thì phải nương tựa con trai lớn hay là nương tựa con trai út?”. Lão Tử liền lấy ra 1 nắm tiền lẻ đặt ở trên bàn, ngài nói với người con trai lớn “Chỉ cần người qua đó đánh cha người 1 cái, số tiền này tất cả là của người”. Người con trai lớn này khá là thật thà, anh nghĩ trong bụng, “Làm sao có thể đánh cha được? Chết cũng không thể làm như vậy”. Cho nên khuyên như thế nào anh cũng không chịu làm. Tiếp theo người con trai út thì khá thông minh, Lão Tử liền nói với anh “Người chỉ đụng 1 cái là được, số tiền này sẽ là của người”. Con trai út lập tức đi qua đánh cha mình 1 cái, sau đó liền đem tiền cất vô, tự mình còn ngồi đó rất đắc ý. Lão Tử liền nói với cha của họ “Ông đã biết sau này phải nhờ ai rồi chứ?”. Chư vị đồng tu, sau này quý vị sẽ nhờ ai?

Nhưng mà bây giờ rất nhiều bậc cha mẹ đều vẫn đang đầu tư vào những người con thông minh như vậy, học hành lại được học rất là cao, kết quả tất cả sự đầu tư của họ, sau khi các em đi Mỹ rồi có quay về nữa không? Không có, thậm chí là bản thân quý vị còn phải bỏ tiền đến Mỹ thăm con.

Kết quả các em lại đi lấy về 1 người vợ nước ngoài, quý vị qua đó ở 1 thời gian, vợ của các em còn đem 1 phiếu thanh toán đưa cho quý vị “Cha ở đây quãng thời gian này phải đưa con bao nhiêu tiền”, tới lúc đó quý vị gọi trời trời không thừa, đó cũng do tự mình gây ra. Ngược lại đều là những đứa con học lực khá là thấp lại đang chăm sóc cha mẹ, bởi vì học hành càng cao có thể càng ngạo mạn, càng ích kỉ, càng ít học, ít nhất sẽ không ngạo mạn, khá là khiêm cung. Quả đúng như vậy, tuổi già của ông là do con trai lớn chăm sóc. Sau đó khi ông sắp qua đời, liên hệ với con trai út về nhà thăm ông, con trai út của ông đang làm ăn buôn bán ở 1 vùng khác, đã nói với người đưa tin rằng “Tôi đi đi về về phải tốn một quãng thời gian, lại không kiếm được bao nhiêu tiền”. Sau đó cũng không về tiền đưa cha mình.

Cho nên phương hướng nỗ lực trong cuộc đời rất quan trọng, chúng ta rút cuộc đã đưa con mình, đưa các con các cháu đời sau của mình đi về đâu rồi? Khi thứ chúng ta coi trọng là đạo đức, là đức hạnh, thì con đường này chúng ta có thể dẫn dắt con cháu trăm năm ngàn năm sau này, đều đi về con đường khang trang đúng đắn, cho nên học quý ở lập chí. Các vị đồng tu, quý vị muốn dẫn dắt gia tộc mình bao nhiêu năm? Tại sao đều không trả lời? Tại sao không có tín tâm như vậy? “Đừng cam chịu, không thua kém, thành thánh hiền, đều đạt được”, ít nhất cũng phải lấy tiên sinh Phạm Trọng Yêm ra làm tấm gương. Sau này quý vị đều muốn 800 năm không

suy, phải nên dẫn dắt con cháu đời sau ra sao, tin là góc độ quý vị nhìn sự việc chắc chắn sẽ khá là khác đi.

Chúng ta cũng vừa mới nhắc tới, trí huệ chân thật mới có thể khiến cuộc đời vui vẻ, và trí huệ chân thật cũng là đến từ sự hiểu học mới có thể học được. Trong “Đại học” có nói “Đại học chi đạo, tại minh minh đức, tại thân dân, tại chỉ ư chí thiện”, đây là mục tiêu của cuộc đời. “Minh minh đức”, minh đức, dùng lời của nhà Phật tức là tự tánh của chúng ta, khi chúng ta đã hiểu rõ tự tánh, minh tâm kiến tánh, chính mình sẽ thành tựu, lúc đó sẽ pháp hỉ sung mãn. Minh minh đức cũng là tự giác. “Thân dân”, thân cận chúng sanh, thân cận nhân dân, mới có thể hiểu được nhu cầu của họ. Tiếp một bước phải “tân dân”, chữ “tân” này tức là giúp đỡ mọi người chuyển ác thành thiện, chuyển mê thành ngộ, chuyển phàm thành thánh. Cho nên trong “Đại học” có nhắc tới, tức là chúng ta còn phải khiến mọi người có thể “Cầu nhật tân, nhật nhật tân, hựu nhật tân”, và điều quan trọng nhất là phải bắt đầu chuyển biến từ tư tưởng của họ, đây là giác tha. Sau cùng “chỉ ư chí thiện”, khi chúng ta minh minh đức, khi tất cả mọi người cũng có thể minh minh đức, chúng ta sẽ tự tha viên mãn, cho nên “chỉ ư chí thiện” trong nhà Phật chính là viên mãn thành Phật. Chư vị đồng tu, chúng ta nhìn thấy mục tiêu tu học của Nho gia và mục tiêu tu học của Phật gia hoàn toàn tương ứng, chúng ta liền có thể cảm nhận được là tư tưởng lớn gặp nhau. Tại sao người Trung Quốc có thể tiếp nhận Phật pháp Đại

thừa, nguyên nhân chủ yếu nhất là thánh triết nhân chúng ta đã cắm vững căn cơ cho chúng ta, cho nên phải cố gắng quý trọng trí huệ của lão tổ tiên. Khi quý vị đã minh minh đức thì sẽ có niềm vui xuất hiện.

Những sự cảm nhận nào trong cuộc đời sẽ khiến quý vị vui vẻ? Trong những tình cảnh nào quý vị sẽ cảm thấy vô cùng vui vẻ? Những tình hình nào? Chư vị đồng tu, mấy ngày nay quý vị đều rất đau khổ sao? Mấy ngày nay quý vị có cảm thấy vui vẻ không, tại sao lại cảm thấy vui vẻ? Pháp hỉ sung mãn, “học mà thực hành, chẳng phải vui lắm sao”. Bởi vì minh đức của chúng ta đã biểu lộ ra một chút trong việc thực hành, ánh sáng này, chư vị đồng tu, phải để nó tiếp tục phát sáng, không thể sau khi quay về thì lại che đi mất. Trong thời học cấp 2 tôi đã nghe qua 2 câu giáo huấn, lúc đó thật sự là lập tức liền khởi tâm kính trọng, trước mắt là 1 vùng ánh sáng, nhưng 30 giây sau đó thì lại tối đen. Lần đầu tiên nghe được trong bài “Nhạc Dương Lô ký”, Phạm Trọng Yên đã nói “Lo trước nỗi lo hiên hạ, vui sau niềm vui thiên hạ”, bỗng nhiên trước mắt hình như đã phóng quang minh, cảm thấy câu nói này khiến tôi cung kính nể phục. Sau đó thì không phóng ánh sáng tiếp nữa. Một bài văn khác là “Xuất sư biểu” do Không Minh viết, bỗng nhiên đọc đến “một lòng tận tụy, đến chết mới thôi”, cuộc đời như vậy thật sáng khoái. Nhưng ánh sáng này cho đến hơn 10 năm sau đó, gặp được sư phụ thượng nhân mới lại được thấp sáng trở lại.

Các vị đồng tu, cuộc đời có bao nhiêu lần hơn 10 năm? Đừng lại để

chính mình, và cả thế hệ sau của chúng ta lãng phí thời gian hơn 10 năm của cuộc đời. Khi chúng ta thật sự nhận thức được sự đáng quý của trí huệ, tầm quan trọng của giáo huấn thánh hiền, những tư tưởng rất hỗn loạn đó của chúng ta sẽ liền buông bỏ. Tức là bởi vì vẫn chưa hiểu được tầm quan trọng đó, mới lo nghĩ cái này cái kia, “Nếu như con trai không học nhiều môn nghệ thuật như vậy, sau này có phải sẽ không theo kịp không”, sẽ có một đồng phiền não, đều đến từ việc không có sự thể hội sâu sắc. Sự giáo dục trí huệ này là lưới giăng mắt mở, cả cuộc đời đều có thể phát triển một cách toàn diện viên mãn. Ở Malaysia có 1 người bạn đã nói rằng “Mỗi lần khi đến đây nghe giảng, mọi người đều có trạng thái rất tốt, giống như đều khai ngộ rồi, cũng đề có chí nguyện lớn lao ra về sẽ triển khai cho tốt. Nhưng bỗng nhiên khi ngồi trên máy bay, bắt đầu cảm thấy trước mắt hơi mơ hồ, vừa hơi rõ ràng lại vừa hơi không rõ ràng. Kết quả vừa về đến nhà, gặp phải oan thân trái chủ, liền bắt đầu nghi ngờ điều thánh hiền nhân nói là sự thật sao? Ngộ, ngu ngộ, ngộ nhận, sau cùng sẽ thoái tâm, vậy là không được.

Chúng ta học quý chỗ tự biết mình, phải sáng suốt biết mình, căn cơ của chúng ta bây giờ học tập chắc chắn không được gián đoạn, nhất định phải trường kì huân tu. Và sự huân tu này do vì hiện nay khoa học phát triển, mỗi ngày nhất định phải nghe sư phụ thượng nhân giảng kinh, tuyệt đối không được gián đoạn. 3 năm đầu tôi thật sự là mỗi ngày đều nghe sư

phụ giảng kinh, những lúc giữa người và người xuất hiện một số sự việc không vui vẻ, chỉ cần chúng ta ngồi xuống nghe kinh, nghe khoảng chừng 10 phút thôi, vấn đề sẽ không còn nữa, thật sự như vậy! Tại sao? Bởi vì chướng ngại không nằm bên ngoài, chướng ngại là do sự phân biệt chấp trước của mình. Kết quả vừa nghe kinh xong, sau khi nghe sư phụ khai thị, tâm lượng liền rộng mở, hể rộng mở, chướng ngại sẽ thông qua hết. Cho nên đã kiên trì trong thời gian mấy năm không dám rời xa giáo huấn của lão hòa thượng. Dần dần đạo lý quý vị hiểu rõ rồi, lý đặc tâm an, thời thời gặp cảnh giới sẽ dần dần có thể khởi lên chánh niệm, lúc đó sẽ có thể chuyển hóa sự chấp trước này.

Chúng ta tu học cũng phải thường xuyên khảo nghiệm công phu của chính mình, có phải mỗi năm đều khác đi không, có phải mỗi tháng đều khác đi không, có phải mỗi ngày đều khác nhau không, nếu như mỗi ngày đều khác đi, thì quý vị chắc chắn sẽ pháp hỉ sung mãn, chắc chắn quý vị sẽ nắm chắc phần vãng sanh thế giới Tây phương Cực lạc. Nhưng chúng ta đừng nản chí, nhất định phải không ngừng nỗ lực về phương hướng này, gọi là “không có việc gì khó, chỉ sợ lòng không bền”. Bởi vì bốn giác vốn có, đừng có nghĩ nó quá khó khăn, tục ngữ nói “lên trời khó, cầu người khó”, chúng ta tăng trưởng đạo nghiệp, lại cũng chẳng lên trời, cũng chẳng cầu người, không có khó như mình tưởng tượng đâu.

Tại sao lại được hỉ lạc? Bởi vì “học mà thực hành, chẳng phải vui lắm

sao”, có niềm vui khi trưởng thành. Rất nhiều bạn bè sau khi đã lên lớp 5 ngày, đều sẽ nói rằng cuộc đời này của họ chưa bao giờ cười với mặt độ cao như vậy. Thật ra khi 1 người đã hiểu rõ được đạo lý thì họ sẽ vô cùng vui vẻ, thậm chí là nhận ra lầm lỗi của bản thân cũng rất vui mừng, ít nhất là một đời này sẽ không chết một cách không minh bạch. Cho nên anh cảnh sát 40 tuổi đó, ngày thứ 3 anh ấy đã luôn nói “Thật tốt quá, thật tốt quá, thật sự là tốt quá!”. Cuối cùng anh cũng hiểu được tại sao vợ anh lại rời bỏ anh, tại sao con anh lại không thể câu thông với anh, tại sao đồng nghiệp lại có khoảng cách với anh như vậy, thì ra là do anh quá dễ nóng giận, động một chút là nắm đấm liền đưa lên.

Sau đó buổi sáng ngày thứ tư sắp ăn sáng, bởi vì chúng tôi đến trước, nhà bếp vẫn đang chuẩn bị, vị đồng tu này đã nói với tôi “Thầy Thái, nào, tôi với thầy ngồi một chút, hai chúng ta nói chuyện một chút”. Tôi thấy thái độ nói chuyện đó của anh, cảm thấy rất khác lạ, tôi đã có chút tâm lý bất an rồi, tôi nói có chuyện gì sao? Kết quả người bạn này anh ấy liền đứng lên, đi đến trước mặt tôi, anh nói “Thầy Thái, 1 đời này tôi chỉ bái cha mẹ, chỉ bái thầy cô”. Thái độ chân thành đó của anh đã khiến tôi chấn động rất lớn, tôi lập tức nghĩ đến đại sự không hay, liền mau đứng lên. Kết quả anh đã đè đôi tay mỏng manh của tôi xuống, anh nói “Thầy Thái, thầy nhất định phải để tôi bái”. Anh đã kiên quyết như vậy, trong tâm chúng tôi nghĩ “Bởi vì anh quá cảm động, có thể nghe được những lời giáo huấn quý báu như

vậy của lão tổ tiên 4500 năm trước, cho nên 3 bài đó của anh quan trọng nhất là phải quy về giáo huấn của liệt tổ liệt tôn chúng ta.

Và khi chúng tôi nhìn thấy 1 người đàn ông cao to 40 tuổi cũng có sự chí thành, chân thành như vậy, trong tâm chúng tôi cũng cảm thấy rất bi ai. Chư vị đồng tu, anh ấy có phải không chịu học không? Đây là vũ khí sắc bén để tu học, nhưng cuộc đời lại đã hao tổn mấy chục năm đều không tìm được cánh cửa nhân sinh. Từ trong sự việc này, chúng ta phải thể hội sâu sắc, chúng ta may mắn có thể nghe thấy chánh pháp như vậy, nhất định phải có nghĩa vụ giới thiệu cho những người chưa nghe được chánh pháp này, khiến cuộc đời của họ có thể phát sáng, có thể thật sự tìm được con đường khang trang. Đây là niềm vui trưởng thành.

Chúng ta đến từ mười mấy quốc gia, khu vực, khi chúng ta nhìn thấy nhiều đồng tu như vậy hội tụ về đây, đều có thể cùng nhau trưởng thành, cùng nhau mài giũa, quý vị sẽ cảm nhận được niềm vui như thế nào? “Có bạn từ phương xa đến, không vui sao được”. Cho nên đạo nghiệp của một người muốn không thoái chuyển, cũng phải nương tựa vào chúng. Có đồng tu đã nói với tôi, anh nói anh cũng đã từng xem băng đĩa trên truyền hình, bởi vì ghế sofa hễ nằm xuống thì rất thoải mái, coi được khoảng chừng 10 phút, 20 phút là ngủ thiếp đi. Nhưng bây giờ đến hội trường, mỗi lần ngồi xuống đều là 1 tiếng đồng hồ, cảm thấy trạng thái học tập hoàn toàn khác với khi coi đĩa ở nhà. Cho nên nương tựa vào chúng có thể khiến thái

độ học tập của chúng ta vô cùng tốt. Một người ở nhà niệm Phật, và hai ba trăm người cùng nhau niệm Phật, không khí có giống nhau không? Khá là khác nhau. Cho nên “tương quán nhi thiện chi vị ma”, khi chúng ta nhìn thấy ưu điểm của người khác, chúng ta biết noi gương, học tập, trong đạo tràng này chắc chắn sẽ có rất nhiều thiện tri thức, chúng ta phải biết noi gương theo.

Tôi nhớ là lần đầu tiên đến Cư Sĩ Lâm ở Singapore, bởi vì học Phật rất nhiều năm vẫn đều chưa được gặp sư phụ thượng nhân, tôi nghĩ nhất định phải đi hành lễ bái sư, cho nên đã bay đến Singapore. Kết quả vừa đến Singapore, đồng tu nói với tôi “Lão hòa thượng đi nước ngoài rồi, 9 ngày sau mới quay trở lại”. Tôi đến Singapore chỉ được ở lại 10 ngày, mỗi ngày tôi đều mong chờ kì tích xuất hiện, đều đến văn phòng để hỏi “Sư phụ đã trở về chưa?”. Cho nên mọi người ở trong văn phòng đều biết mặt tôi. Đến ngày thứ 9, sư phụ trở về rồi, lúc đó vừa hay tôi đang ăn cơm. Có đồng tu bước vô nói “Sư phụ xuống máy bay rồi”. Chúng tôi nghe thấy sư phụ quay về rồi thì rất phấn khích, bỗng nhiên cũng không biết tại vì sao mà nước mắt lại đầm đìa, 2 đồng tu cùng đi chung với tôi, thấy tôi khóc thành như vậy, họ cũng không dám nói gì. Sau khi khóc xong, những giọt nước mắt đó rơi xuống xong, trong tâm thấy rất dễ chịu. 1 tiếng đồng hồ sau đó lại có đồng tu đến nói “Sợ sư phụ mệt quá, hôm nay không đến nữa! Ngày mai là chủ nhật, chủ nhật thì sư phụ không đến Cư Sĩ Lâm”. Kết quả tôi từ việc

tràn đầy hy vọng biến thành không đến nữa, bỗng nhiên chúng tôi cảm thấy sư phụ không đến cũng đã đến rồi, không đến là cho chúng ta sự giáo dục lớn hơn, tức là nói với chúng ta đừng có chấp tướng, thật sự điều quan trọng nhất là phải y theo giáo huấn của sư trưởng, y giáo phụng hành, vậy mới quan trọng. Cho nên ý niệm vừa chuyển đổi, hôm đó đã ngủ rất ngon.

Hôm sau tôi liền đem những đồ đạc phải nên dọn dẹp giặt rửa ra giải quyết cho xong. Trong lúc đang giặt đồ thì một số đồng tu ở văn phòng, không chỉ có 1 người, bởi vì đều biết là tôi muốn gặp sư trưởng, đã chạy đến nơi tôi đang giặt đồ mà nói “Sư phụ tới rồi”. Tôi liền cùng 2 đồng tu khác đi gặp sư phụ, vừa gặp được sư phụ, tôi lập tức liền cúi xuống đánh lễ, sư phụ nói “Không lạy, không lạy” Tôi cứ tiếp đó mà lạy cái thứ hai, rồi lạy cái thứ ba, sau khi lạy xong trong tâm rất là dễ chịu, cũng đã mãn nguyện của tôi. Sau đó khi sắp phải rời khỏi, thầy Ngô Nhẫn đã nói với tôi “Lạy Phật thì lạy 3 lạy, lạy người, lạy sư phụ thì 1 lạy là được”. Tôi rất mừng vì thầy Ngô Nhẫn đã dạy cho tôi 1 quan niệm đúng đắn, nhưng bản thân tôi cũng rất hoan hỉ, bởi vì tôi cũng không lạy sai, tôi phải làm lễ bái sư, cho nên 3 quỳ 9 khấu đầu. Thật sự sự sự vô ngại đều viên mãn, chúng ta đừng có không chuyển đổi được suy nghĩ của mình, tự mình chương ngại chính mình. Rất có thể người khác góp ý kiến với chúng ta, không giống với suy nghĩ của chúng ta, chúng ta lại cảm thấy không vui, thì sẽ tự chuốc lấy phiền não.

Vừa hay 1 lần đó, có 1 đồng tu Đài Loan đem theo con trai của mình, con trai của anh mới bảy tám tuổi, đang ở đó nhiều Phật, kết quả em bé này đã nhiều Phật hai ba tiếng đồng hồ vẫn không xuống, khiến tôi cũng không dám nghỉ. Nhìn thấy người bạn nhỏ này đã tinh tấn như vậy, cũng đã cho chúng tôi 1 cơ hội học hỏi điều lành. Cho nên nương tựa vào chúng có thể thường xuyên khích lệ chúng ta.

Tiếp theo, cuộc đời còn có những việc gì sẽ khiến quý vị thật sự vui vẻ? Chúng ta nghĩ một chút, lão tổ tiên có những giáo huấn nào có liên quan đến niềm vui? Đó chính là “có bạn từ phương xa đến, không vui sao được”. Trước đây khi vẫn chưa được học Phật, hình như cảm thấy bạn bè phải kết giao rất lâu mới thân được, nhưng sau khi học Phật pháp rồi, kết giao những đồng tham đạo hữu này, hình như trong thời gian nửa năm, lại cảm thấy hình như đã trải qua khoảng thời gian mấy chục năm rồi, rất thân mật, rất thấm thiết. Tất nhiên đó cũng không phải là không có nguyên nhân, rất có thể đều đã là đồng tham đạo hữu nhiều đời. Nhưng một là đáng mừng, hai là đáng lo, lần này chúng ta lại cùng tu với nhau, không thể luân hồi tiếp được, nhất định phải thành tựu, phải có nhận thức chung như vậy.

“Giúp người là gốc của niềm vui”, cho nên giúp người chính là đang thân dân, chính là đang lợi người, lợi mình lợi người mới có thể khiến cuộc đời vui vẻ, giúp người là gốc của niềm vui. Khi chúng ta thật sự có thể niệm niệm vì chúng sanh, thì thời thời đều rất trọn vẹn, rất vui vẻ. Muốn

khiến con trẻ biết giúp người, tuyệt đối không chỉ là ngôn giáo, còn phải thân giáo, thậm chí là quý vị phải để bản thân các em tự mình đi làm, đi cảm nhận, dùng sự ảnh hưởng của một môi trường. Vừa hay có học sinh trong 1 lớp, thầy giáo của các em dạy “Đệ tử quy” rất nghiêm túc. Vào ngày 8 tháng 3 năm ngoái, học sinh của thầy liền chạy đến nói với thầy “Thầy ơi, chúng em dự định ngày mai 8 tháng 3 quốc tế phụ nữ, mỗi 1 bạn sẽ đem đến 2 bông hoa”. Thầy giáo rất ngạc nhiên “Tại sao lại đem 2 bông hoa?”. Em nói “1 bông dành tặng cho cô giáo trong trường, 1 bông dành tặng cho mẹ của chúng em”. Thầy giáo nghe xong cũng rất vui mừng, các em đã tự mình nghĩ đến việc cống hiến để thể hiện sự cảm ơn, tất nhiên thầy cũng tùy hi công đức. Hôm sau mỗi một em học sinh của thầy đã cầm hoa chạy ra sân trường để tặng cho những cô giáo này, trong quá trình tặng hoa, có một bạn học nam đã chạy đến, sau đó em cười rất là vui sướng, em đã nói với thầy giáo của mình “Thầy ơi, khi em đem bông hoa này tặng cho cô giáo ấy, cô ấy đã cười không khép miệng lại được”. Người thầy đó tiếp theo đã nói với em “Trong lúc đó thì em cảm nhận được điều gì?”. Người bạn nhỏ nói “Cho còn có phước hơn nhận”. Khi em thật sự thường xuyên ban tặng người khác, trong tâm em sẽ có được niềm vui và pháp hỷ, khi các em đều có thể nếm được pháp vị này, những dục vọng trên thế gian này em sẽ không còn hứng thú nữa.

Sau đó tôi đã dẫn theo học sinh, có 1 lần có khoảng bốn năm em học

sinh đi tham quan một trại trẻ em tật nguyên mức độ nặng. Những em nhỏ đó đều là thiếu năng trí não, có em ngay cả đi cũng đi không được, có thể đều phải có người chăm sóc, nước bọt cứ chảy ra mãi. Sau khi chúng tôi qua đó, đã để những em nhỏ này tự mình đút cơm cho các em ấy ăn. Khi các em nhìn thấy nhiều người đang đau khổ như vậy, đang cần giúp đỡ như vậy, một là các em sẽ cảm thấy mình rất hạnh phúc, phải cố gắng quý trọng, phải cảm ơn cha mẹ; hai là, cũng đã hiểu được trong xã hội này có nhiều người đáng thương như vậy, các em mới phát ra thiện tâm. Cho nên chúng ta làm trưởng bối, cũng phải tạo ra một số cơ hội để cho con trẻ cống hiến, phục vụ người khác. Đây là niềm vui khi giúp người.

Tiếp đó, làm thiện là vui nhất. Còn nữa không? Trong “Đệ tử quy” có tài liệu có thể tra cứu. Mạnh Phu Tử nói cuộc đời có 3 niềm vui, 3 niềm vui nào? Thật ra đều không tách khỏi sự lợi mình lợi người. Phu Tử nói “Cha mẹ khỏe mạnh, anh em an ổn, niềm vui thứ nhất; ngẩng lên không thẹn với trời, cúi xuống không thẹn với người, niềm vui thứ hai; có anh tài trong thiên hạ mà dạy dỗ, niềm vui thứ 3”. Khi chúng ta làm tròn bổn phận, hiếu thuận cha mẹ, thân ái anh em, trong tâm sẽ vô cùng vô cùng an ổn. Chúng ta cũng nghĩ đến việc tại sao Hoàng Đình Kiên đã làm quan lớn rồi, ông vẫn luôn kiên trì giúp mẹ mình rửa bô nước tiểu, rửa bô phân? Bởi vì ơn của cha mẹ không báo đáp hết. Khi một người đang tri ân báo ân, họ sẽ có niềm vui từ trong tâm toát ra. Và anh em an ổn, các anh em đều thường

xuyên có thể tụ hội với nhau, quan tâm lẫn nhau, dìu dắt lẫn nhau, cũng sẽ làm gương tốt cho thế hệ sau. Trên làm dưới theo, gia phong vô cùng chất phác, như vậy cũng sẽ cảm thấy đời này không sống oan uổng, đã xây dựng rất có giá trị.

Điều thứ hai, ngẩng lên không thẹn với trời, cúi xuống không thẹn với người, thành ngữ nói là “không trái với lương tâm”, trong tâm đường đường chính chính, người như vậy chắc chắn sẽ ăn ngon ngủ ngon. Một người có thể ăn ngon ngủ ngon, đó là phúc báo lớn nhất. Cho nên những việc trước đây coi như hôm qua đã chết, những việc sau này giống như ngày nay mới sanh. Chư vị đồng tu, nếu như muốn nói trước đây mình đã làm sai rồi, mình sẽ không thể ngẩng lên không thẹn với trời, cúi xuống không thẹn với người. Trước đây chúng ta chưa học, chỉ cần chúng ta chí thành sám hối, những oan thân trái chủ này cũng sẽ tha thứ. Nhưng quý vị không thể nào động một tí là lại đem những việc làm lỗi trước đây để trong đầu óc mình, như vậy có tốt không? Lại phải ôn tập từ đầu, cứ luôn làm những việc xấu này. Cho nên quá khứ không giữ được, chỉ giữ lại 1 câu Phật hiệu niệm niệm phân minh, có cơ hội liền tranh thủ lợi mình lợi người, dần dần trong tâm của chúng ta sẽ càng ngày càng vô ngại, càng ngày càng an ổn, dần dần cũng có thể đạt đến tâm cảnh không thẹn với người.

Điều thứ ba, có anh tài trong thiên hạ mà dạy dỗ, niềm vui thứ 3. Chư vị đồng tu, quý vị sẽ nói mình cũng không phải thầy giáo. Mỗi một người

nhất định đều là thầy của người khác, ví dụ như người làm cha mẹ là thầy của ai? Là thầy của con trẻ. Trong 4 loại giáo dục loại quan trọng nhất chính là giáo dục gia đình, cho nên giáo dục gia đình cha mẹ phải lấy thân làm mẫu, thành tựu nhân cách của con trẻ, làm tấm gương tốt của các con. Giáo dục nhà trường là sự tiếp nối của giáo dục gia đình mà thôi; giáo dục xã hội là sau khi các em có gốc đức hạnh rồi, có thể ra ngoài học hỏi nhiều điều, thành tựu hậu đắc trí; sau cùng là giáo dục tôn giáo mới khiến cuộc đời con trẻ cứu cánh viên mãn. Cho nên chúng ta là người thầy của con trẻ, nhất định phải cố gắng làm tốt.

Nếu như quý vị ở trong công ty, là sếp của cấp dưới, thì quý vị cũng là thầy của họ, quý vị cũng phải làm tấm gương cho họ học tập. Khi cấp dưới của quý vị thậm chí là đồng nghiệp của quý vị, họ đang nói chuyện với người khác mà nói rằng “Một đời này tôi đã gặp được một đồng nghiệp tốt như vậy, một cấp trên tốt như vậy, rất nhiều giá trị quan của tôi mới có thể đúng đắn, gia đình của tôi mới có thể xây dựng tốt”. Khi đồng nghiệp của quý vị, cấp dưới của quý vị, thậm chí bạn bè quý vị, đánh giá về quý vị như vậy, thật ra quý vị đã làm được việc “có anh tài trong thiên hạ mà dạy dỗ”. Khi những người ở xung quanh quý vị đều tán thán quý vị như vậy, quý vị cũng sẽ cảm thấy một đời này đã sống vô cùng có giá trị. Tiết học này chúng ta học đến đây trước, xin cảm ơn!

Kệ hồi hướng

Nguyện đem công đức này

Trang nghiêm Phật Tịnh độ

Trên đền bốn ơn nặng

Dưới cứu khổ ba đường

Nếu có kẻ thấy nghe

Đều phát lòng Bồ đề

Hết một báo thân này

Sanh về cõi Cực lạc.